

MARGUTIS

Zilevicius J
166 Park Place
Elizabeth N J

Cor

SPALIO — OCTOBER 18 D., ADV. ANTANO OLIO PĖAKALBOSE,
MARGUČIO MERGINŲ CHORAS, KURIS DALYVAUS PROGRAMOJ
KELLY HIGH SCHOOL AUDITORIUM.

Volume XV.

No. 19.

MARGUTISPublished semi-monthly on the
15th and 30th**ANTANAS VANAGAITIS**
Editor-Publisher

Entered as second-class matter at the post office at Chicago, Illinois May 16th, 1928, under the act of March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION PRICE \$2.00 per year, 10 cents per copy. The publisher assumes no responsibility for return of unsolicited manuscript.

MARGUTIS 6755 So. Western Ave.
Chicago, Illinois
Phone Grovehill 2242

Adv. Antanas A. Olis**Adv. R. A. Vasalle****Adv. A. Lapinskas**

134 No. La Salle Street
Room 1308
Telephone Randolph 0332
CHICAGO, ILL.

Phone Canal 6122

Dr. S. Biežis, M. D.**GYDYTOJAS IR CHIRURGAS**

2201 West 22dn Street

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 vakare,
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.

Rez. 3241 West 66th Place

Telephone Republic 7868

Office Tel. Hemlock 5524

Emergency: Call Midway 0001

Res. Tel. Hemlock 1643

Dr. Albert J. Valibus

PHYSICIAN AND SURGEON

Valandos:

Nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

2408 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILL.

Ofiso ir Res. Tel.:

Lafayette 7020

Dr. Stanley Naikelis

PHYSICIAN AND SURGEON

Ofiso Valandos:

Kasdien, išskiriant Sekmadienius
nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo

7 iki 8:30 val. vakarais

3343 S. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE
NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

JOHN PAKEL

JOHN PAKEL

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visokią taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgaunu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Kompanijų dėl taisymo apdegusių namų). Darau pascolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie

John Pakel

INSURANCE AND LOANS

6816 SO. WESTERN AVENUE

Telephone Grovehill 0306

Antanas B. Petkus

Dvi Naujos, Moderniškos Koplyčios
Pagrabams

Viena: Chicago, Ill. 6812 So. Western Ave.

Telephone Grovehill 0142

Antra: Cicero, Ill. 1410 South 50th Avenue

Telephone Cicero 2109

Puikus patarnavimas laidotuviams. Dar puikesnės koplyčios šermenims. Reikale, kreipkitės į laidotuvių direktorių **ANTANĄ B. PETKŲ.**

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor.
— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs
Covering Homes of a Million
Lithuanians.

KAIP IŠMOKT LIETUVIŠKAI RAŠYTI?

(Tęsinys iš Pereito Nr.)

PASTABA: — Yra žodžių su abejojamais priebalsiais, kuriems jokio tikro artimo žodžio su balsiu po abejojamo priebalsio negalima surasti, pav. — nežinia, ar žodžiais kipšas ir kibo artimi ar ne, taip pat abejotinas artimumas tarp aukštas ir auga; tokiais atsitikimais abejojamuosius priebalsius rašo taip, kaip jie girdėti žodį tariant.

PLATIEJI IR SIAURIEJI BALSIAI.

Garsinis diktantas. Adata. Bala. Baimė. Galas. Garas. Godumas. Kalnas. Kuosa. Loma. Laitas. Lūpa. Malūnas. Noragai. Nauda. Rasa. Pamatas. Pašukos. Taukai. Tamsa. Ūkara. Voras. Žaibas. Ruožas.

Akis. Avytė. Ausis. Nosis. Putpelė. Birbynė. Gėrybė. Bėda. Bildesys. Kepurė. Kirmėlė. Kerpė. Mielės. Meilė. Linas. Liepa. Lietuva. Pelės. Pienė. Peilis. Riekė. Senis. Senė. Šiomet. Vėlė. Žemė.

Tikrinamasis diktantas. Vaikai žaidžia. Vaikai susirinko. Visi linksmi. Šumanė pažaisti. Meilutė užrišo akis. Skaistutė ir Antanukas bėginėja, slapstosi. Meilutė negali sugauti. Net sušilo vaikai bežaisdami.

TAISYKLĖS. 1) Balsiai, a, ą, o, ū; u (ir dvib. au, ai, ui, uo) vadinasi platieji. Prieš plačiuosius balsius paprastai priebalsius tariame irgi plačiai (kietai) pav., loma, lūpos.

2) Balsiai ē, e, ę, y, i; j (ir dvib. ie; ei) vadinasi siaurieji. Prieš siauruosius balsius priebalsius tariame siaurai minkštai, pav., vėlė, zynė, linelis.

NETARIAMASIS I.

Aiškinamasis diktantas. Sunka — sunkia. Šaudo — šiaudas. Lauka — laukia. Giria — giria. Gera — geria. Kaulas — kiau-lė. Miaukė — maukė. Šiokia — šoka. Pelavo — peliavo. Liubė — luoba. Kiaunė — Kau-nas.

Aiškinamasis diktantas. Mūsų karvė gera. Karvė geria samplavas. Lauka karvė laukia pagirdoma. Dabar nešu, rytoj nešiu. — Saldi sunka. Bulvės sunkia. Ritinį mušu; kai pavargsiu, nebemušiu.

Vaikai šaudo iš šiaudo. — Katė miaukė. Vaikas pieną maukė (gērė). — Onytė pelavo — pelus rinko. Katytė peliavo.

Kas ten šaukia? Kas ten klykia? Žiūriu, veršiukas lekia.

TAISYKLĖ: — Jei priebalsis reikia siaurai tarti prieš a, o, u, (au, ai; ui; uo); po priebalsio dedu i; toks i netariamasis.

Pavyzdžiai: a-ri-a, vali-o, li-ūtas, ši-au-li-ai.

Kartotinis diktantas. Kius, kius į Šakius pyragėlio pirkti. Pyragėlio negavau, bet tai bulvyvių nupirkau.

Šalia kelio vieškelėlio gyveno šaltyšius.

Leidžias saulelė. Baigias dienele. Švinta žarelė debesėliuose. Juodi šešėliai siaučia žemelė. Visi jau taisos eit poilsėlio.

Neverkit, vaikyčiai, mano mieli sūnyčiai! Aš važiuosiu į miestelį. Parvešiu jums po dūdelę, Petreliui skripkelę, o tai mažulėlei Julelei — bandytę.

SKIEMENS

Garsinis diktantas. Obuoliai. Slyvos. Vyšnios. Kriaušės. Serbentai. Agrastai. Braškės. Avietės. Pupos. Žirniai. Ropės. Sėtiniai. Morkos. Aguonos. Agurkai. Saločiai.

Eglė. Pušis. Kadagys. Ažuclas. Uosis. Beržas. Klevas. Gluosnis. Žilvitis. Tuopa. Liepa. Vinkšna. Drebulė. Putinas. Mėlynė. Bruknė. Vajvoras. Spangė.

Vilkas. Lapė. Lokys. Liūtas. Asilas. Bezdžionė. Kiškis. Triušis. Kurmis. Ežys. Žebenškštis. Kiaunė. Voverė.

Aiškinamasis diktantas. Augo sode serbentai. — Išaugo žilvitis už tėvelio svirno. Avietės žydi baltai. Agrastai ir serbentai veda uogas. Žirniai labai maistingi. Vilkas pilkas. Lo-

kio kailiniai labai šilti. Kiškio kojos greitos. Laputaitė, kūmutaitė turi didelį dvarą. Ežys ėda peles, gyvates ir visokius vabzdžius. Žebenkštis labai gauda peles. Voverė krinto riešutus. Ažuolas kietas medis o liepa — minkštas. Aukštas dangus, šviesios žvaigždės, didelės ir mažos.

TAISYKLĖS: — 1) Mes žodžius skirstome skiemenimis, o skiemenis garsais.

2) Skiemenį sudaro kartais vienas balsis ar dvibalsis, bet dažniau dar su priebalsiais ar pusbalsiais, pav., a-ša-ka, uo-gos; šar-ka; kiau-lės.

3) Netariamas i nėra garsas, tad jis ir nesudaro skiemens, pav., pen-kio-li-ka, liū-tas; kiau-nė.

ŽODŽIŲ KĖLYBA.

Garsinis diktantas. Uki-nin-kas. Dar-bi-nin-kas. Ama-ti-nin-kas. Pir-klys. Pra-mo-ni-nin-kas. Siu-vė-jas. Kur-pius. Kal-vis. Mū-ri-nin-kas. Sta-ty-bi-nin-kas. Dai-ly-dė. Val-di-nin-kas. Mo-ky-to-jas. Ku-ni-gas. Var-go-ni-nin-kas. Zak-ras-ti-jo-nas. Gy-dy-tojas. Teisėjas. Advokatas. Policininkas. Kareivis. Karininkas.

Staklės. Replės. Šaukštas. Kregždė. Svarba. Lazdynas. Pykštelėjo. Aukštas.

TAISYKLĖS: — 1) Žodžius iš eilutės į eilutę kelia skiemenimis.

2) Vienos raidės negalima nei senoje eilutėje palikti nei įkelti į naują eilutę.

3) Kur pasitaiko vienoje krūvoje daug priebalsių, į naują eilutę, kelia tuos sangarsius; kuriais prasideda koks žodis pav.: stak-lės (klė-tis), replės (plėvė); pykšte-lėjo (negalima kelti pyk-štelėjo, nes skiemeniu štel neprasideda mūsų kalbos žodžiai.)

DAIKTAVARDIS.

Garsinis diktantas. a) Arklys. Karvė. Gaidys. Antis. Akmuo. Smėlys. Molis. Rugys. Dobilas. Samanos. Plaukas. Šukos. Galva. Kepurė. Troba. Stalas. Ratai. Iena. Kirvis. Vinis. Darbininkas. Saulė. Dangus.

b) Miškas. Beržynas. Ažuolynas. Pulkas. Būrys. Ikrai. Tyrė. Šiupinys.

c) Protas. išmintis. Liga. Sveikata. Džiova. Darbas. Tinginys. Jėga. Garsas. Elektra. Meilė. Pareiga.

d) Dievas, Angelas. Velnias. Dvasia.

e) Bėgimas. Arimas. Rašymas. Dovana. Basmė. Svoris. Dydis. Sunkis. Ankštis. Gylys. Plotis. Grožis. Gėris. Malonė.

TAISYKLĖS: — 1) Daiktavardžiais vadiname žodžius, kur daiktų pavadinimus reiškia ir suprantami prasme kas?

2) Išmokti skirti daiktą nuo daikto pavadinimo.

3) Daiktus mes skirstome į apčiuopiamus, t. y. mūsų pojūčiais suvokiamus (regimus, girdimus, juntamus, įsivaizduojamus pav.: akmuo, žolė, šaltis, ragana, vėjas) ir į atitrauktinius (kur apčiuopiamo daikto ypatybė atitraukiama iš kitų ypatybių sumos ir viena pati prote lyg atskiru daiktu paverčama pav., baltumas, arimas, svoris.)

Aiškinamasis diktantas. Kas genelio genumas! Kas raibojo raibumas. — Bernelio buvo tvirtos rankos bet menkas protelis, maža išmintėlė. — Mokslas ir įgudimas be dorovės ir geros valios yra kenksmingi. — Viešpats Dievas įkūrė pasaulį — Tikyba, viltis ir meilė išlaiko pasaulį. — Žmogus gali patapti piktnis už bet kurį gyvulį. — Kantrybė ir darbas nugali visas kliūtis.

Tikrinamasis diktantas. Brolelį mylėsiu. Kalne augo putinai. Pakalnėj augo avietės. Aš avietę palaužiau. Į kvietkelį sudėjau. Ir atjojo brolelis. Brolio bėras žirgelis. Aš brolelį stabdysiu. Savo brolelį mylėsiu. Aš jam duosiu aviečių. Aš jam duosiu raudonų.

BUDVARDIS.

Garsinis diktantas. Baltas — juodas. Margas. Raudonas. Geltonas. Mėlynas. Žalias. Pilkas. Žydras. Rudas. Skaidrus. Tamsus. Šviesus.

Saldus. Kartus. Rūkštus.

Tiesus. Apvalus. Kertuotas. Lygus. Kreivas.

Didelis — mažas. Aukštas — žemas. Storas — plonas. Platus — siauras. Gilus — sekus. Ilgas — trumpas. Tolimas — artimas. Sunkus. — lengvas. Kietas — minkštas. Šiltas — drungnas — šaltas. Sausas — drėgnas — šlapias. Šiurkštus — švelnus. Rupus — smulkus.

Aiškinamasis diktantas. Raudonas, gražus obuolys, tikrai labai rūkštus. Baltas, gražus (Bus daugiau)

Dėdytė Jeronimas

Rašo

Sveikučiai!

Sveikinuosi su "Bobų Vasara", arba kitaip Amerikoje sako — "Indijonų Vasara". Po staigaus šalčio Chicagoje, kada temperatūra buvo nukritusi iki 28 laipsnių, dar staigiau atšilo iki 72 — 75 laipsnių. Tiesiog negali žmogus patikėti tokiai oro atmainai. Turbūt Stalinai bešaldydami naciams pakinklius, atsiuntė ir mums "pateistytų" šalčių, kokius rusiai kenčia. O šįmet, nabagai rusiai, ką dar biauresnius šalčius, ką neturės kuo apšildyti savo trobas. Dono anglių kasyklas užėmė naciai. Teisybė, rusiai turi daug anglies Uralo kalnuose, turi ir geso, aliejaus, o be to, turi galybes miškų. Malkų užteks per žiemą. Bet bus bėda su maistu. Jau dabar rusai prašo Amerikos, per Wilkio lūpas, kad siųstų maisto... Pamislykit kas stojos! Rusija, kuri pusę pasaulio maitino, dabar pati neteko duonos — javų aruodų. Vieni sako, kad tai Dievas pakorojo už "bežbožničestvą", kiti — kad rusai nebuvo gerai pasiruošę vajejotis, na, ir kiti vėl sapalioja kitokias istorijas. Kaip ten nebūtų, o mes turėsime diržus susiveržti ir siųsti rusiui maisto. Šunims ir katėms prisi-

badauti. Aš sakyčiau, kad gerai valdžia daro "reišindama" viską. Juk mūsų žmoneliai, ypač pasiturintieji, jau nežinojo nei ką valgyti, nei ką gerti. Nuvažiuok kur į apartamentų rajonus, tai pamatysi kaip šunės išsižergę stripuliuoja negalėdami pabėgti nuo sutukimo. Juk buvo neseni laikai, kaip žmonės po "ielas" maisto ieškojo, o šunės, katės, pertukę drimbinėjo turtingųjų karpetais. Šunės ir katės buvo maitinamos geriau negu koks darbininko žmogaus kudikis. Kudiškai nebuvo taip prižiūrimi kaip "ponų" šunės ir katės. Delto, patys žmonės užsitraukia Dievo rykštę ant savęs. Yra tokių, kurie kaltina valdžią. Kam jų kaltinti? Žmonės patys sau užsitraukia tas korones. Valdžia nekalta. Be to, juk čia žmonės patys išsirenka valdžią...

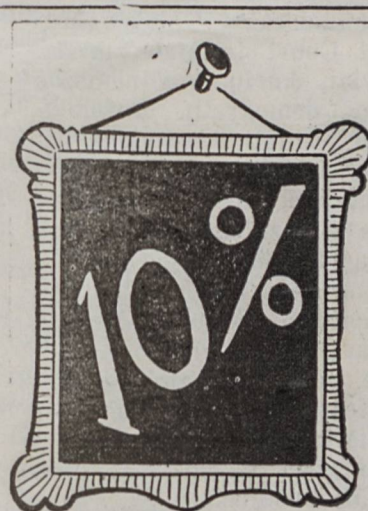
Aš, vėl nudardėjau su savo toms mintims, kaip musė ant rūgusio pieno... Reikėtų jums ką nors apie politikos parašyti. Visa bėda, kad mano pakaušis neapima tos politikės. Būti politikierium, tai reikia būti suktu. Iš visų sviesto marnasčių, tai politika turbūt sunkiausia. Ji neturi nei sąžinės, nei gėdos, o jau geradarystės, tai nei už centą joje nerasi. Politikai tai yra didžiausi melagiai. Jeigu kas nevieryja, tai turėtų pasikrapštyti į pakaušio atminties dureles ir jas atsiderinti, tada suprastų tuos mano žodžius...

Well... politikė man nesiseka aprašyti. Man pons redaktorius vieną sykį sako. Kaip aš dar Lietuvoje buvau per lietuviškos politikos rungtynes seimo rinkimų, tai bekalbant su vienu draugu, išsitariau, kad "politika, tai yra pamazgų duobė"... Ir žinot ką? Tas draugas, aną metą, dar prieš rusiui užimant Lietuvą, atrašo Margučio redaktoriui laišką su tais pačiais žodžiais apie politiką. Tas buvo po antrojo skridimo laikotarpio... Aš ir tikiu,

kad su politika, žmogus gali taip nusipalitikauti, kad netiksi nei velniui nei Dievui...

Geriau šiose eilutėse, neužsiminkime apie politikę. Mėginsiu... Štššššš... Baidau politikiškas muses, ale jos vis tuant galo plunksnos. Nori kad dar ką nors parašyčiau... Štššššš... Nerašysiu!...

Na, o kaip bus su advokato Antano Olio parengimu — prakalboms? Ar rinksimės pasiklausti ką jis pasakys Spalio October 18 d. "Kelly Haiskul" svetainėje? Reikėtų nueiti pasiklausti. Būt gerai išgirsti kito lietuvių kandidato į teisėjus, kalbos. Olis kaip kada gerai nušneka. Jis žmonių gerbiamas kaip tikras lietuvis — patrijotas, kuris nesidrovi už lietuvių pakalbėti aukštų amerikų tarpe. Olis visur pasireiškė kur tik lietuviškas, patrijotiškas darbas reikėjo atlikti. Jis ir dabar, lietuvių vardą išgarsino republikonų tarpe. Jau dabar ne vien demokratai pažįsta lietuvių, bet ir republikonai. Adv. Antanas Olis turi didelės įtakos republikonų vardų tarpe. Jis gerai pažįstamas

ARE YOU
putting Ten Per Cent of
your Income into U.S.
War Bonds & Stamps?

tataučius paagituot kad padėsu gubernatorium, su vyriausiu prokuroru ir su kitais aukštais Illinois vadais. Kaip Chicagoje lietuviai yra išgarsinti demokratų tarpe, taip Illinois valstybėj — republikonų. Jeigu mes Olį mokėsime tinkamai įvertinti, tai ko gero, išrinkime į sūdzias. Reikia tik kitų kryžiuką ties OLIS vardu... Tada turėtume dar vieną lietuvi teisėju Chicagoje. Aš daug nežinau kaip jus pamokint, kad lietuviai būtų išrinkti, bet geriausiai padarysite, atsilankydami į prakalbas nedėlioį spalio 18 d. po piet 3 val. į "Kelly Haiskul" svetainę Oktoberio — Spalio 18 d. Ta svetainė yra Braiton-parkiuose, prie 42-ros netoli Archer ir Kalifornijos atlėjos. Pasidarykime "deitą". Ad. Olis nurodys, kaip mes galime būdami demokratais, balsuot už jį ir išrinkt du lietuvius teisėjus...

Iki pasimatymo!

Jūsų Jeronimas

Adv. Antanas Olis į Teisėjus

Chicagoje, adv. Antanas Olis yra kandidatas į Chicago Municipal Court teisėjaus urėdą. Lietuviai, kurių yra nemažas skaičius demokratų. darbuoiasi, kad išrinkti "dar vieną lietuvi teisėju"! Susirinkimas įvyksta kiekvienoj kolonijoj ir visi entuziastiškai darbuojasi, kad pagelbėti adv. A. Oliui būti išrinktam į teisėjus "ant republikoniško tikieto." Pereitą pavasarį, nominacijų balsavimuose, adv. Olis pateko į penktą vietą. Jam yra galimybė būti išrinktam. Tad chiegiečiai galės pasigirti turį du lietuvius teisėjus....

bos Kelly High School
Adv. A. Olio Prakal-
Auditorium, Spalio 18
d. 2:30 po pietų

Masinis Mitingas

"IŠRINKIM DAR VIENĄ
LIETUVĮ TEISĖJU!"

Stokime Už Lietuvos

Nepriklausomybę!

— KALBĖS —

Adv. Juozas Grish

Adv. Ant. Lapinskas

Senatorius

C. W. BROOKS

IR KITI

D A L Y V A U J A :

M A R G U T I S

— SU —

Dainoms, Muzika ir Juokais

— IR —

“BALTRAMIEJUS”

(BE CECILIJOS)

KELLY HIGH SCHOOL

AUDITORIUM,

42nd ir California Avenue

NEDĖLIOJ, SPALIO-OCTOBER

18-tą 1942 m. — 2:30 Po Pietų

I n ž a n g a D y k a i

Vargonai, Kurie Patys Grojo

(Pasaka)

Senovėj gyveno garsus vargonų meisteris, kuris visoje apylinkėj buvo pristatęs daug vargonų. Ir ko tolyn, tuo geresnius vargonus jis statė. Pagaliau jis pastatė vienoje bažnyčioje tokius vargonus, kurie patys grojo, kaip tik per slenkstį, į bažnyčią, įžengdavo Dievui patinkama pora jaunavedžių.

Pastatęs tokius vargonus, jis pats užsimanė apsivesti. Išsirinko gražiausią ir pamaldžiausią tos apylinkės merginą ir surengė vestuvių puotą. Bet kai jis su savo išrinktąja, su savo giminėmis ir draugais rengėsi eiti į bažnyčią, tai jo širdis buvo pilna išdidumo ir garbės troškimo. Jis negalvojo apie savo sužieduotinę, negalvojo apie Dievą, bet apie tai, koks jis garsus meisteris, su kuriuo niekas negali susilyginti! Jis galvojo koks bus žmonių nusistebėjimas, kaip vargonai patys pradės groti!...

Bet štai netikėtumas! Žengė jis su savo sužadėtine per bažnyčios slenkstį, įėjo į bažnyčią, o vargonai anei "pypt". Negrojo... Meisteris labai susijaudino dėl to įvykio. Jis išgalvojo, kad tai būsianti kalta nuotaka ir kad ji nesanti jam ištikima....

Per vestuvių ištisą dieną, jis neištarė jai nei žodelio ir atėjus nakčiai, pabėgo nuo jos. Pabėgo toli, gal už kelių šimtų mylių, į svetimą kraštą, kur jo niekas nepažįsta ir tenai apsigyveno.

Taip gyveno vienišas meisteris ilgus metus. Išgyvenęs desėtką — kitą metų, jis užsigeidė pamatyti savo kraštą, pamatyti saviškius. Užsigeidė pamatyti ir savo pamestą sužadėtinę. Apie ją, jis dažnai prisimindavo, kokia ji buvo graži, dievota ir kaip jis ją piktai pametė. Negalėdamas nurimti, vieną gražią dieną meis-

teris nutarė grįžti į savo gimtą kraštą ir atsiprašyti sužadėtinę, kurią jis visgi mylėjo.

Keliavo jis dienas, naktis, savaites ir ko arčiau savo krašto buvo, tuo labiau slėgė jį ilgesys ir baimė ar sužadėtinė tebėra tokia gera, graži kokią ji anuo laiku buvo, kaip abudu buvo sutarę apsivesti?...

Begalvodamas, jis išvydo iš tolo savo bažnyčios bokštus. Iš to didelio džiaugsmo, nepajuto, kaip pradėjo tekinas bėgti. Žmonės tai matydami, kratė galvas ir manė, kad tai koks beprotis ar vagis bėga...

Kada meisteris įbėgo į miesto gatvę, pamatė didelę eiseną, kaip ir procesiją. Pasirodo, kad tai laidotuvių eiseną. Pasakui karstą ėjo verkiančių žmonių būrys. Jis prisitartinęs vieno paklausė:

— Ką lyдите gerieji žmonės, kad taip raudate?

— Gražiąją vargonų meistro pačią, kurią pametė nedoras vyras. Ji tiek mums gero yra padariusi, kad mes nežinome kuo atsimokėti. Tat palidime į bažnyčią ir į kapus lydėsime....

Meisteris išgirdęs tokį atsakymą, nieko nesakė, tik nuleidęs galvą tyliai žingsniavo paskui savo žmonos karstą, dargi padėjo nešti. Žmonės jo nepažino. Buvo jau pasenęs, suvargęs iš kelionės, apiplėšęs....

Nešdamas grabą, jis gailiai verkė. Žmonės mislijo kad ir jam nabašninkė yra gero padariusi. Taip eiseną su karstu prisitartino prie bažnyčios. Kaip tik jos karstą įnešė per bažnyčios duris, tuojuo liūdnei užgrojo vargonai.

Po bažnyčią nuaidėjo toki malonūs vargonų balsai, kaip niekašos pirmiau. Pravirko žmonės iš gailėsčio, pravirko meisteris. Jis atsišliejo prie šulo ir taip gailiai raudavo, kad rodos sienos virpėjo. Žmonės visi sužiuro į jį, stebėjosi, kas čia per vienas tas vargšas žmogus. Gailėsio ašaros nuplovė nuodėmes. Jis jautė širdyje, kad Dievas jam at-

leido. Ir kada paskutiniai vargonų garsai nuaidėjo bažnyčioje, meisteris pargriuvo ant grindų. Širdis iš gailėsčio neišlaikė. Jis mirė.

Kaip žmonės pagaliau sužinojo, kas jis do vienas, suskubo anam padaryti karstą, įdėjo į jį ir pastatė sykiu su nabašninkės žmonos karstu. Kaip tik kunigas užgiedojo "Requiem", ir vėl patys vargonai dar kilnesniais garsais užgrojo ir visi žmonės neįtvėrė iš gailėsčio. Gaudė bažnyčioje vargonai, verkė minia žmonių. Po valandėlei, vargonai nutilo, žmonės tada išnešė du karstu iš bažnyčios ir lydėjo į kapus. Tenai palaidojo garsųjį vargonų meistrį ir jo žmoną.

Po to, niekados vargonai patys negrojo bažnyčioje.

— R. F.

Daržovių Paradas

Šen visi, kas norit,
Pamatyt parado!
Šiandien mums daržovės,
Pasirodyt žada.

Pirmas drąsia žengia,
Storulis Agurkas...
Tai neblogas vadas,
Šiam daržovių pulkui.
Oi štai ir Burokas,
Eina sau pro šalį...
Atsilikus Ropė —
Vejas ji kiek gali...

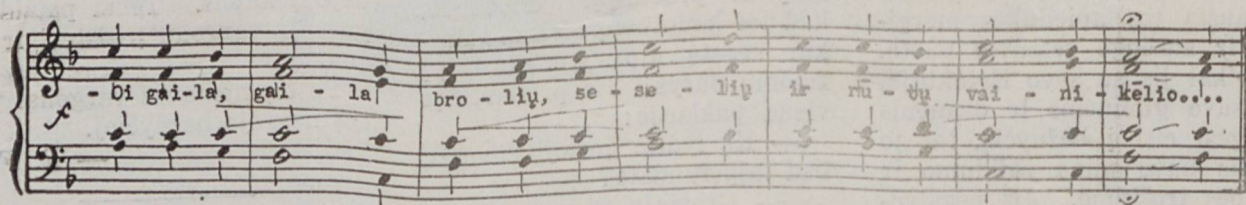
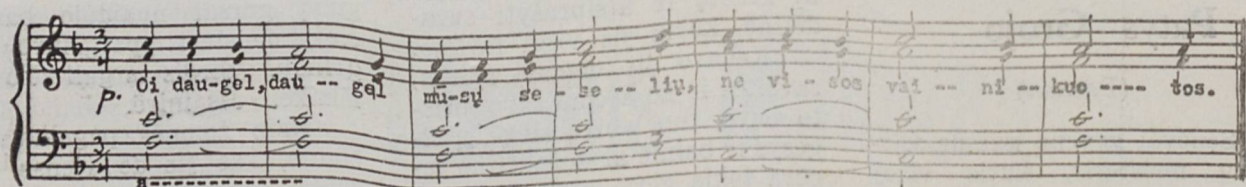
O štai Pomidoras,
Raudonas ir juokias....
Jam valio sušukim,
Už linksmumą tokį!

Morka raudonoji,
Išdydžiai žygiuoja,
O gale Kopūstas,
Drąsiai stato koją.

Ei, valio, daržovėms,
Už parada gražų!
Visos tokios pilnos,
Tokios puikios, našios!...
— B. Siliūnas

ATSINAUJINKIT MARGUTĮ
Kaina metams DU DOLERIAI
Adresas: 6755 South Western
Avenue, Chicago, Illinois.

OI DAUGEL, DAUGEL...

Oi daugel, daugel mūsų brolelių,
Už jūrių, už marelių.
Vieni broleliai, rytų šalelėj,
O antri vakarėliuos.

Oi zvimbė, užgė, daugel kulkelių,
Virš brolelių galvelių.
Oi daugel, daugel, krito brolelių,
Kovojant neprietelių....

Oi laukė, laukė sesės brolelių,
Sugrįžtant iš vainelės.
Jos prastovėjo kalne duobelę,
Belaukdamos brolelių.

Laukit, nelaukit, mielos seselės,
Negrįž jūsų broleliai.
Ten, kur kovojo, jūsų broleliai,
Jau supilti kapeliai.

Šviesus Mėnulis Padangėj...

Šviesus mėnulis padangėj žiba,
Aplink žvaigždelės mirga ir blizga.
Mėlyna, aiški, plati padangė,
Nors ir naktelė jau atsidengė...

Vanduo upely, per žvyrių rieda,
Krūmuos lakštingals čiulba ir gieda.
Toliaus girdėti, jaunimo dainos,
Klausant — liūdnumas ant džiaugsmo mainos.

Kaip nēr mėnulio, kaip nēr žvaigždelių,
Tai negirdėsi niekur dainelių...
Jaunas ar senas, per upę brenda,
Iš Prūsų neša jis kontrabandą...

Eina žmogystė kiek susitraukus,
Per upę bridus arba perplaukus....
Ant pečių sunkų našulį turi,
Dairos į šonus ar kas nežiūri....

Daug mūsų lietuvių knygnešiais buvo,
Daug jų nuo ruskio, Sibire žuvo...
Bet atsirado jų pasekėjų,
Kurie tautybės sėklą vis sėjo....

Štai vieną dieną pasklido gandas,
Lietuvis "ruskį" meta nuo sprando....
Knygnešys laisvę Jai iškovojo,
Džiaugias lietuvis šaly gimtojoj....

JUOKAI

(Surinko A. J. Žvirblis)

Keleivis: — (Geležinkelio stotyje) — Na, tai galų gale sulaukiau. Argi jums ponas neaiškino, kaip aš atrodau, kad taip ilgai manęs nesuradote?

Vežikas: — Aiškino, bet kad čia daug tokių ponų vaikioja si su dideliu pilvu ir raudona nosimi.

— • —

Teisėjas: — Reikia tu pa-
vogei ne vien pinigų, bet ir
brangenybes?

Vagis: — Taip ponas teisė-
jau. Aš visuomet galvodavau
kad vien pinigais žmogaus ne-
padarys laimingu.

— • —

Girtas: — (Atsimušęs ka-
tą į medį) "Atsiprašau tams-
ta",! (Suklupęs per kam-
"Saugokis vaikel!", (Atsimušęs
į stulpą) "Et, geriau atsistodęs
pasėdėsiu pakol jie išsiskirs-
tys."

— • —

Mokytojas: — Jonuk, jei
būtų keturios musės ant sta-
lo ir aš vieną užmuščiau, kiek
tada pasilikėtų? Klausia moky-
tojas.

Jonukas: — Viena. Tik ta
kurią užmušei, ponas mokyto-
jau."

— • —

Pirmasis: — Jei nuspėji, kas
tavo automobilį pavogė, tai
kodėl neatsiimi?

Antrasis: — Aš dar vis lau-
kiu, gal jis naujus "tajerus"
uždės.

— • —

— "O kokia priežastis buvo
jūsų tėvelio mirties?"

— Aš nežinau bet kiek pa-
menu, tai nieko ten svarbaus
nebuvo."

— • —

Grybas: — Skaitydamas laik-
raštį). Štai žmogus kalba, kad
jis skris į mėnulį. Ar tu ma-
nai, kad tas galima?

Cibas: — Kodėl ne? Taip
rašyti niekas nedraudžia.

Dabar-

jūs galite būti tikros,
kad jūsų šeimos dieta
bus gerai balansuota

• Kad palaikius sveikatą ir būti stiprūs
šiais karo laikais, jūs ir visi nariai jūsų
šėimos turi turėti valgius, kurie duoda už-
tenkamai sveikatos - duodančių vitaminų,
proteinų ir mineralų. Ir kad pagelbėjus
jums atsiekti tai ekonomiškiausiu būdu,
Peoples Gas Nutrition Centrai dabar vei-
kia ir jums patarnaus.

VALGIŲ PLANAVIMAS

PALENGVINAMAS

Namų ekonomijos ekspertai jūsų artimiau-
siame Peoples Gas Nutrition Centre ma-
loniai pagelbės jums kas link planavimo
sveikų, gerai balansuotų valgių... valgiai
kurie atsieks atitiktus standart reikalavi-
mus, kurie yra rekomenduojami karės —
laikų U. S. valdžios. Nežiūrint koks klau-
simas kiltų kas link tinkamo maistingu-
mo, mes esame čionais pilnai prisirengę iš-
tirti ir duoti tikrą atsakymą jums. Ir at-
minkite, kad šis patarnavimas jums yra
veltui.

TRYS PATOGIOS VIETOS

Peoples Gas Nutrition Centrai randasi se-
kančiose patogiose vietose — 122 S. Mi-
chigan Avenue — 4839 West Irving Park
Road — ir 846 West Sixty-Third Street.
Užeikite bilė paprastą dieną — nuo Pir-
madienų ištisai Penktadienių — tarp 10
val. ryto ir 4 val. po pietų. Planuokite
neužilgo mus aplankyti.

PIRKITE U. S. DEFENSE ŽENKLELIUS JŲSŲ
ARTIMIAUSIAME PEOPLES GAS OFISE

MODERN COOKERY... CONSTANT HOT WATER... SILENT REFRIGERATION... GAS HEATING

THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

PHONE WABASH 6000

LIETUVOS KAIMŲ — VIENSĖDŽIŲ VARDAI

Kokių tik galima išgalvoti vardų, tokius rasite Lietuvos kaimų ir viensėdžių. Margutis paduoda keletą skirtingų vardų iš įvairių gyvenamų vietovi Lietuvoje.

RAIDE A.

Abakų Abarauskų, Abarsių, abaželių, Abejutų, Abeliškės, Abelių (Obelių), Abelynės, Ablių, Abložynės, Abokų, Abraičių, Abramaučiznos, Abrazuniškių, Abrieskų, Abromišio, Abromžilių, Abonos Abrucovkos, Abžanukų, Acacino, Ažuolijos, Ažuolynės, Ažuolytės, Ažuolų-Būdos, Ažuolupio...

RAIDE B.

Baba — Guros, Babaciznos, Babalynės, Babanučiznos, Babaraisčio, Babėnų, Babilių, Babilninkų Babiniškės, Babiškės, Babivalės, Babyklių, Bakkalnio, Bablokių, Babmolės, Babraukos, Babrauniukų Babraunykų, Babrinėlio, Babriškėlių, Babriškių, Babrynės, Babroniškės, Babronių, Babrų...

RAIDE C.

Capiškių, Caricino (Naujininkų) Rusijoje nėra Caricino, o jo vietoj Stalingradas... Cariškės (Pavidaujės) Ceceliškių, Cedroniškės, Cegelnės (Plytničios), Ceikiškės, Ceraučiznos, Ceribos, Cesariškių (Varikos), Česarkos, Chomiciškių, Cibelių, Cibikynės, Cibilienu, Cibinavos, Cibirijos...

RAIDE Č.

Čapiškių (Meškų), Čarniškių, Čarnolesų, (Juodgirio) Čebatoriškių, Čebatorių, Čebeliškių, Čechovščiznos, Čebrelų (Gudų), Čėčelių, Čėčėviškių, Čėčiškio, Čėdasų, Čėgbalės, Čėčiškės, Čėčių, Čėkaičių, Čėkaukiškių, Čėkavos, ekelių, Čėkiškės.

RAIDE D.

Dabariškio, Dabašinskų, Dabicos, Dabikynėlės, Dabakynės, Dabinių, Dabintės, Dabkaičių, Dabkiškių, Dabrasčio, Dabravalės, Dabriliškių, Dabrolių, Dabrupinių, Dabulio, Dabužėlio, Dabužių...

RAIDE E.

Eclaukio, Edrigienės (Nevežnykų dv.), Edvardavos, Edvartavos, Edvartų, Eiremovkos, (Naujaksimio), Egailių, Egelėlių, Egerdiškio, Egeriškių, Egipto, Eglaitės, Egliabalių, Eglesių, Eglinlaukio, Egliniškių, Egliškių, Eglių Girės, Eglinės (Nemeikšių), Eglyno...

RAIDE F.

Fabijoniškio, Fabrikos, Falynės, Falsbergo, Fardantavos, Federišio, Felinkos, Ferdinantavos, Fermos, Fermų, Filicijanavos, Finis...

RAIDE G.

Gabartų, Gabetiškės, Gabrelišio, Gabrelių, Gabrielavos, Gabrieliškės, Gabrijolės, Gabrijolų, Gabrilavos, Gabrilaučiznos, Gabriškio, Gapsišio, Gapšių, Gabalų, Gackišio, Gačionių....

RAIDE H. I.

Haliampolio, Henrikavos, (Naumiastėlės dv.), Hutos (Simon — Aneliavos), Ibių (Nikolskos), Ibutonių, Ičiūnų, Igario, Igaunių, Igliaukos, Igliskėlių, Igliskio, Ignacavo, Ignaciškės, Iggnalinos, Ignapolio, Ignapolio, Ignatiškio, Igorkos, Ignacogrado, Ilčiukų, Ilčiūnų...

RAIDE J.

Jablonavo, Jablonuvkos, Jachimuvkos, Jaciniškio, Jaciniškio, Jaciškio, Jaciūnų, Jasgalių, Jackovo, Jackonėlių, Jackonių,

Jacūniškių, Jačionių, Jadaugių, Jadikonių, Jadvišynės, Jadžiūnų, Jadinkos, Jadlūvkos, Jadvinpolio, Jadvinavos...

RAIDE Y. K.

Ylakių, Ylakaičių, Ylių, Kabaldikių, Kabaldos, Kabališkių, Kabeldos, Kabelių, Kabinės, Kalblių, Kaborišio, Kačaičių, Kaceliškių, Kacilaučiznos, Kacimiškių, Kackinės, Kačeniškių, Kačėnų, Kačerginės, Kačergišio, Kačergių, Kačergų, Kačingų, Kačiokiškio, Kačiūniškių, Kačiūnų, Kačių....

(Bus daugiau...)

Liaudies Daina...

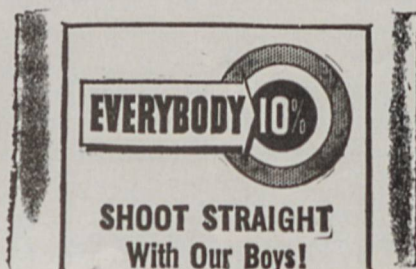
(Pridavė Liudvika Skrickus)

Tu berneli balamutai,
Kam palaužei žalią rūtą.
Lig juodai žemelei,
Lig juodai žemelei.

Tujen nieko neatbojai,
Kaip ūliojaitaip ūlioji.
O man jaunai prapuolimas,
Smūtnas mano gyvenimas.
Jaunystės dienelių,
Jaunystės dienelių.

Motinėlė man' bardama,
Per langelį žiūrėdama.
Šluosto ašarėlės,
Šluosto ašarėlės.

Oi eik dūkra iš darželio,
Nejuokinki tu svietelio.
Ką bemačys ašarėlės,
Kad nuvyto vainikėlis,
Žaliųjų rūtelių,
Žaliųjų rūtelių.

Čiap Sui

Rašo Pūstapēdis

Pasaulija, pilna visokių keistenybių. Kartais žmogus išmokina šunį ką daryti ir ką ne, bet tas pats žmogus jokių būdu negali išmokyti savo vaiko. Vaikas, viską daro į atbulą pusę.

Nekurie žmonės sako, būk Vokiečiai yra kultūringi žmonės. Jie tokią kultūrą vartoja, kaip tie ūkininkai, kurie turi bičių. Jiems bitės medaus prineša, tai jie su pasigardžiovimu valgo, o bitėms špygą rodo.

Jau kaip žiūriu, tai priseis važiuot į Washingtoną gyventi, nes ten labai pigus pragyvenimas. Washingtonas praneša, kad viskas ten pakilo keturis nuošimčius. O pas mus Chicagoj pakilo iki 40 nuošimčių! O gal ir ten taip pat pakilo, bet nolių, kaip nieko nereikia, tai užpakaly "keturių" ir nededa...

Sako zuikis visuomet savo vaikams giriasi, kad jis nuo šuns bėga ne dėl to, kad jis jo bijo, bet bėga, norėdamas parodyti šuniui, kad jis už jį greitesnis. Ot kaip! Panašiai komunistai sako: "Mes ne dėl to stojam už Rusiją, kad ten valdo komunistai, bet mes stojam, kad apginti Amerikos demokratiją"!... Aha!...

Kaip čia rodos senai iš Lie-

tuvos per Atlantiko vandenyną plaukė kumpiai, saldainiai, ke-nuotos žuvytės, džiovinti baravykai ir kitoki dalykai. Šiandien nei šmotuko popierės neatplaukia su koku nors parašu. Tai mat, vis kultūringų žmonių progresas...

Anglai nuvažiavę į Etiopiją nugramdė makaronus nuo sosto ir vėl pasodino karalių. Dabar Musolinis įsikibęs Hitleriui į skverną, prašo kad jam duotų pakaštavot "rusiško mineral oil". Jam atsirūgsta Abisinija, Etiopija. Tik visa bėda, kad rusai Hitlerį neleidžia prie pumpos prieiti...

Žmonės sako: "Mokslas tai geriausias žmogaus turtas. Jo niekas negali atimti!" Tik jau sustokit taip kalbėję. Žiūrėkit komunistas Angarietis, Marijampolėj pabaigė net aštuonias klesas, na ir dabar Sibiroj malkas kapoja! Argi tai malkom kapot reikia didelio mokslo? Jeigu Prūsėika būtų važiavęs, kaip aną metą Stalinas kvietė, tai iki dabar jau būtų iškirtęs kelias „dalenkas“ miško.

Kapsukas kuomet ėjo užimt Lieuvą, tai užpakaly savęs vedėsi rusus. O Stalinas kuomet ėjo užimti Lietuvą, tai užpakaly savęs vedėsi Peleckį. Visgi šioks toks skirtumas yra ar ne?...

Atiduok žmogui visą Illinois valstiją, tai nepajusi kaip jis ginklą pasiėmęs puls pasigrobt ir Indiano valstiją. Mat žmogus, tai yra tokis sutvėrimas: Jis tik tuomet būna patenkin-tas, kuomet jau numiršta. Gau-na kelias pėdas žemės ir tyli...

Aną dieną New Yorko ir St. Louis beisbolininkai lošė už čempionatą. Tai Amerikoniška spauda su visais savo skaitytėjais užmiršo tą dieną Japonus ir Vokiečius. Na, ot, daleiskim jeigu priešas mabbar-duotų koki nors čia miestą ir tam mieste grotų beisbolą, tai vierykit ar ne žiopsotojai nežiūrėtų į padanges, bet į ten kur bolė meta!...

Yra sakoma: "Pinigas ne-sunku praleisti, bet sunku už-dirbti." Bet aš pažįstu žmo-nes, kurie niekuomet nėra dir-bę ir turi galybes pinigų. Tur-būt tik tam sunku uždirbti,

kuris nemoka pinigų paimti. Viens pakol dolerį pagriebia, tai per nugarą pradeda druska versti, o kitam, tai miegančiam pinigai krinta ant patalų!.

Nekurie, dejuoja, kad mėsa pabrango, o man tik juokas! Jeigu aš mokėčiau 5 centus už svarą gero "steiko", tai kas ji norėtų valgyti?... Kuomet užmoki 80 centų ir gauni "steiko" panašų į čeveruko puspadį, tai bent žinai, kad valgai! Ot daleiskim užmoki 50 centų už silkę, tai kaip medus! Nei žvynų nuskutęs suryji...

Ruduo...

Niuroms padangėms,
Išskrido paukščiai —
Tai gimtą šalį,
Skisčioji saulė,
Per tirštus rūkus,
Retai berodo,
Aukštinį veidą.
Kur tik pažiūri —
Dirvos jau plikos.
Tiktai ražienos,
Akyse stovi.

Stebisi kiškis,
Vidury lauko;
Ar tai ča sapnas,
Ar tai tikrovė?...

Dangus atmindams,
Vasaros dienas,
Kasdien į žemę,
Ašaras lieja...

O šiaurys vėjas,
Dūksta už sienų,
Arba laukais sau,
Viesulais skrieja....

— J. Minelga

Reikia Gert...

(Gaida — "Reikia tept"...)

Vyrai, leidės, būkit geri
žmonės
Gerkit šnapsą, bus gyvent
maloniau.

Vieną-kitą išsitraukę,

Jūs nebūsit susiraukę...

Reikia gert...

Jei nuėjus pas savo kaimyną,
Jis pasiūlys tau naminio vyno,
Tu jo vyno neragaukie,
Savo "pantę" išsitraukie...

Ir išgerk...

O kaip svečiui, pasidaro bloga,
Kairia akį mirktelekie bobai.
Padės bonką ji "nuo rūtų",
Vaišink svečią, kad
"nugriūtų".

Ir pats gerk...

Kaip namieje, tu surengsi parę,
Pasikvieski Elzbietą ir Marę.

Išsitrauk tuoj galioniuką,
Pavaišinęs, trauk dainukę:
Reikia gert...

Kada nori "burną" išsitraukti,
O "nuo rūtų" — nei lašelio
gauti.

Čiupk pačiulei už kalnie-
riaus,
Ji paglostys "burdingierių" —
Gausit gert...

Galva kartais, kaip malūnas
sukas,
Taip norėtus "išmest" šnap-
siukas.

Kad tą ligą išvartyti,
Visą "pantę" reik suryti...
Reikia gert...

Jei nuo šnapso merktas tau
akytės,

Išsivirkie puodą arbatytės.
Įversk puspankę degtinės,
Kitą tiek — saldžios vyš-
ninės.

Ir išgerk...

Jeigu nori pinigų uždirbti,
Tai taverną skubink nusipirkti.
Žinosi kaip biznį daro,
Paliksi kelnes už "baro"...
Būsi brok," būsi "brok" —
Ir kazoką šok...

— Pūstapėdis

"Triksai"

Ateina ilgi rudens ir žie-
mos vakarai. Yra daugelis
žmonių, kurie nuėję į svečius
nori parodyti kokių nors "trik-
sų", arba kitaip sakant, užbo-
vyti žmones. Štai keletas "Bal-
tramiejaus" surinktų "triksų",
kuriuos jis prisiuntė Margu-
čiui.

Negalėtum Pastovėt ant

Vienos Kojos

Pastatykite bile vieną prie
sienos taip, kad vienu šonu ar-
ti prisiglaustų prie sienos. Ta-
da įduokite į rankas bile ką
nors laikyti ir tegul stovėtojas
pakelia koją, kuri yra lauke
nuo sienos. Niekas nepastovės
ant vienos kojos. Pamėginkite
patys, tada žinosite.

Pinigas Prapuola...

Prilipykite vaško gabalėlį
prie vidurinio piršto nago. Te-
gul kas nors duos dešimtuką
ir padės ant jūsų dalno. Jūs
užgniaužkite delną, su nagu
pagaukite dešimtuką, atverkite
delną ir... pinigas pradings iš
delno....

Ratas į abi Puses...

Su kaire koja sukit ratą
vienon pusėn, o su dešine ran-
ka — kiton. Pamėginkite.

Nematys Pinigo Išimant...

Įdėkit pinigą į stiklinę pilną
vandenio ir žiūrėtojui, liekit į
akis. Kol jis nusisluostys —
išsiimk pinigą. Žiūrėtojas ne-
matys. Bet darykit viską sku-
biai... (Aš tą išmėginiau ant
savo "frento" Jeronimo. Jis
nematė).

Gyvas Kiaušinis...

Iščiulpkite kiaušinio balty-
mą ir trynį per mažą skylutę.
Sugaukite kirmėlaitę ir per tą
skylę įleiskite į kiaušinį. Sky-

lutę užlipykite vašku. Prie
kiaušinio pridėkite degančią
žvakutę. Kirmėlaitė slinks to-
lyn nuo kiaušinio ir kiaušinis
atrodys gyvas ritasi....

Kiaušiniu Lango Neiškulsi...

Jeigu tvirtai stovi lange
stiklas, tai kiaušiniu gali muš-
ti kaip nori, o lango stiklo ne-
išmuši. Bet jeigu pataikysi su
smailgaliu, tada langas išby-
rės...

Neperšausi abruso...

Pakabinkite abrusų ir šau-
kite į jį iš revolverio. Kulka
tik įsivels į abrusų ir daugiau
nieko. Abruso neperšausite...

Tai tiek jums "triksų" ši
kartą. Jeigu patinka, para-
šysiu kitam Margučio numeriui
daugiau.

Su "triksiška" padarga,

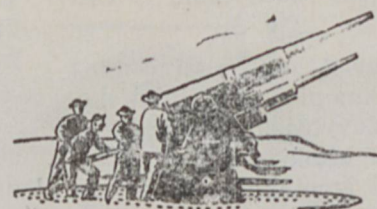
Jūsų "Baltramiejus".

Spalvų Reikšmė.

Balta — nekaltybė.
Geltona su pilka — meilė.
Juoda — liūdesys.
Mėlyna ir balta — gudrybė.
Raudona su žalia — gerumas.
Šviesiai raudona — karšta mei-
lė.
Žalia su pilka — laimė.

MEILĖ yra akla ir išdidi
bei drąsi, kad ji ir mirties ne-
bijo!

MEILĖ yra karštesnė už ug-
nį, kietesnė už plieną, branges-
nė už auksą ir turtingesnė už
visą pasaulį.

Svarbesnieji Invykiai Chicagos Istorijoj

Spalio mėn. 4 dienos 1841 m. Chicagon atsikėlė iš Jacksonville čarteriuota masonų loža; 1878 m. prie State gatvės pirmu sykiu Chicagoj tapo plėšikų nušautas policistas Albert Race; 1891 m. Chicago upėj ant laivelio ištiko katilo ekspliozija, kurioje žuvo 7 žmonių gyvybės; 1896 m. pašvęsta kampinis akmuo dabartiniam Brolių Aleksinų ligonbučiui; 1899 m. Chicagoje prasidėjo Rudens šventė, kuri vidurmiestyje su dideliais trukšmais švęsta visą savaitę; 1915 m. miesto majoro įsakymu pradėta vykdyti valstijos įstatymas, kad sekmdieniais visos gertuvės būtų uždarytos; 1922 m. prie 44 ir Oakley gatvių kilo didelis gaisras Lehon Manufacturing firmoje; nuostolių padaryta už \$249,000.00.

Spalio 5 dienos 1845 m. katalikų vyskupas Quarter, Šv. Marijos bažnyčią prie Madison gatvės, pašventė pirmąją vyskupijos katedrą; 1895 m. Chicagoj pirmusyk bandyta antitoksiną diphterijos suvaldymui; 1937 m. iškilmėse atidarymui tilto per Chicagos upę, pirmu kartu Chicagoj pasakė kalbą valstybės prezidentas Franklin D. Roosevelt.

Spalio 6 dienos 1834 m. Chicagos "miestelio" gyventojų tarpe kilo panika pasklidus gandui, kad prie Madison ir Market gatvių tarpe suvežtų medžių atsirado didelė juoda meška (netrukus ją vyrai nušovė); 1850 m. padidėjus gazo konsumpcijai, įsteigta nauja sunkykla, kad pagaminti gazo 22,000 kubiškų pėdų daugiau; 1873 m. įvyko pirmos pamaldos katalikų bažnyčios, įsikūrusios Plymoutho Kongregacionalistų buvusiojo šventynė prie Wabash gatvės; 1890 m. miesto taryba oficiališkai priėmė ir

pripažino 500 narių Anglijos ir Vokietijos Geležies-Plieno institucijos.

Spalio 7 dienos, 1846 m. Chicagoj įvyko pirmutinė gyvulių paroda, kurią surengė Agrikultūros organizacijų unija; 1891 m. Lincoln Parke atidengta paminklas generolui U. S. Grant; 1895 m. nuo pietų užsidarė miesto rotušė ir visos valdiškos įstaigos, kad paminėti 24 metų sukaktuves Chicagoj buvusio didžiojo gaisro; 1907 m. miesto taryba paskyrė Spalio 12 d. švęsti, kaip Amerikos atradimo dieną.

Spalio 8 dienos, 1856 m. Chicagoj įsikūrė pirmutinė Augštoji mokykla, kurios principalu buvo C. A. Dupee; 1861 m. Chicagoj įvyko demokratų ir republikonų komitetų bendras posėdis pasitarimui dėl nominacijų kandidatų į viršininkus visame Cook apskrityje; 1906 m. miesto taryba paskyrė Spalio 9 dieną, kaip "Chicagos Diena" paminėjimui 1871 m. įvykusio didžiojo gaisro.

Spalio 9 dienos 1871 m. Chicagos miestas su 334,270 gyventojais tapo pridengtas peleinis; pusketvirtos mylios plote visos trobos tapo gaisro sunaikintos, 18,000 triobų virto nuodėguliais, 200 žmonių gyvybių žuvo ir 100,000 gyventojų neteko pastogės. Visi nuostoliai apskaitliuojama apie \$200,000,000; 1886 m. Chicagoj pakorimu nubausta 2 anarkistai; 1888 m. iškilo gatvekarių vairuotojų streikas, kuriame dalyvavo 2,000 vairuotojų; 1893 m. Kolumbo Pasaulinėj Parodoj surengtą Chicagos Dieną lankė 700,000 publikos, kuri mokėjo įžangą; 1896 m. Chicago Diena minėjimui; 1871 m. įvykusio didžiojo gaisro, atžymėta didelėmis parodomis ir politiškais mitingais; parodoje dalyvavo 50,000 žmonių, o eiseną truko šešias valandas; 1897 m. atidaryta dabartinis viešas knygynas; 1899 m. Pašto rūmo kampinio akmens pa-

šventinimo iškilmėse dalyvavo valstybės prezidentas William McKinley ir federališkos kariuomenės pulkai; 1922 m. Lincoln parke atidengta Eugene Field paminklas.

Spalio 10 dienos, 1857 m. prie Water gatvės ištiko didelis gaisras, kuris davė nuostolių už \$500,000, ir 14 žmonių gyvybės žuvo; 1884 m. gaisras sunaikino Presbaterionų bažnyčią prie Ogden ir So. Ashland gatvių; 1890 m. Chicagoj Simphonijos Orkestra pradėjo pirmutinį savo sezoną; 1897 m. Metropolitan Elevated trūkiai pradėjo savo operavimą miesto gilumon.

Spalio 11 dienos, 1836 m. pasirodė pirmoji laida "The Chicago Commercial Advertiser", kuri leido Hooper Warren antivergijos propogandai; 1863 m. prie Green Bay Road (dabar Clark ir Lawrence gatvės) pašvęsta vokiečių — katalikų kapai; 1914 m. Garfield parke atidengta Jonui F. Finerty paminklas; 1929 m. Federališkame Rūme pašvęsta Pulaski'o Toblyčia; 1889 m. Lincoln parke atidengta paminklą ekspeditoriui Robertui Cavelier de La Salle; 1901 m. Humbold parke atidengta paminklų Lief Erikson'ui; 1901 m. Lincoln parke nudengta paminklą Italijos valstybės vyrui Juozui Garibaldi; 1912 m. Chicagoj pirmu kartu švęsta Kolumbo diena, kaipo Illinois valstijos oficiališka šventė; 1918 m. plintant influenzos epidemijos marui, Chicagoj miesto patvarkymu uždrausta numirėlių viešos laidotuvės; 1934 m. Chicagoj pradėta gatvėse vartoti automatiškus signalus judėjimo kontroliavimui; pirmieji signalai pradėjo veikti prie Michigan alėjos.

Spalio 13 dienos 1918 m. numirė buvęs miesto majoras Jonas P. Hopkins.

Spalio 14 dienos, 1859 m. Chicagoj įsikūrė bendrovė Fort Wayne and Chicago geležinke-

lio; 1936 m. numirė socialybės veikėja ir buvusi miesto viešosios labdarybės komisorė Marė E. McDowell.

Spalio 15 dienoj, 1870 m. po No. 162 prie West Washington gatvės įsteigta pirmasis U. S. Weather Bureau, direkoriaus Jokūbo MacIntosh priežiūroj; 1929 m. prie Michigan alėjos ir Congress gatvės pašventintas Indionams paminklas.

Spalio 16 dienoj, 1836 m. Chicagoj apsigyveno iš Norvegijos atvykęs Helstein Terrison su savo šeimyna; tai buvo pirmutinis norvegas, Chicagoj apsigyvenęs savo locnuose namuose; 1855 m. Chicago upėj prie Randolph gatvės tilto eksplozavo "Seneca" laivėlio katilas; eksplozijoje žuvo laivėlio kapitonas ir pečkūrys; 1881 m. Michigan ežero krašte nuskendo iš Grand Haven, Mich. atplaukęs laivas "Alpena", ir visi ant jo buvę žmonės prigėrė; 1888 m. numirė seniau buvęs Chicago majoras Jonas Wentworth, kuris dėl savo didelio ūgio visų buvo vadinamas "Ilgu Jonu"; 1892 m. Union parke nudengta paminklas policistams kurie kovoje riaušinininkus 1886 m. kilusiuose Hay Market sumišimuose; 1892 m. Humboldt parke atidengta paminklas Vokietijos naturalistui ir ekspeditoriui Aleksandrui von Humboldt; 1911 m. Chicagoj įvyko pirmas progresyviškųjų republikonų seimelis, kuriame Robertas M. La Follette nominuotas kandidatu į valstybės prezidentus.

Spalio 17 dienoj, 1842 m. paliovė ėjęs dienraštis "The American"; 1885 m. numirė buvęs miesto majoras Charles M. Gray; 1890 m. Šv. Stanislovo katalikų bažnyčioj kilus gaisrui, panikoje 11 vaikų tapo sužeisti lengvai, ir 7 pavojingai; 1910 m. miesto majoras Buse proklamavo viešą rinkliavą neturtingų vaikų šelpimui; 1918 m. viena diena Influenzos ma-

ras Chicagoj pakirto 381 žmonių gyvybę; 1941 m. miesto majoras E. J. Kelly proklamavo viešą aukų rinkliavą Lietuvos gelbėjimui.

Spalio 18 dienoj 1886 m. Chicagoj baigėsi mėsos pakuočių straikas, darbininkams primant 10 valandų dienos darbą; 1898 m. Chicagoj įvyko didelės iškilmės "Taikos dienoj" pasibaigus karui tarp U. S. A. ir Ispanijos; iškilmėse dalyvavo ir valstybės prezidentas Wm. McKinley; 1871 m. Illinois legislatura Chicagos miestui grąžino \$2,955,340 sunuošimčiais, kuriuos tai pinigais miestas išleido gilinimui Illinois — Michigan kanalo.

Spalio 21 dienoj 1894 m. m. numirė buvęs miesto majoras Monroe Heat; 1906 m. visi lynų traukti gatvėkariai šiaurinėje miesto dalyje pakeisti gatvėkariais elektrikiniais; 1929 m. vėjo vėšulos sujudo Michigan ežero bangas ir kurios užliejo sausžemio krantus ir miestui padarė daug nuostolio.

Spalio 22 dienoj, 1866 m. Mikaelio Reese ligonbutyje įvyko žydų masmitingas, kuriame hebrų labdarybės draugijų atstovai išreikalavo sušvelninti ligonbučio tvarką; 1887 m. Lincoln parke atidengta paminklas Abraomui Lincoln; 1887 m. Chicagoj numirė buvęs U. S. A. valstybės pasiuntiniu Francūzijoje, Elihu B. Washburn.

Spalio 23 dienoj, 1882 m. miesto taryba Švenčiausios Širdies seminarijai leido savo narius laidoti savo šventoriuje;

Spalio 24 dienoj, 1840 m. paliovė ėjęs parukuočių laikraštis "Hard Cider Press"; 1842 m. pasirodė pirma laida laikraščio "Chicago Express"; 1860 m. laikraštis "Press and Tribune" pasirodė nauju vardu "Chicago Daily Tribune".

Spalio 25 dienoj, 1848 m. pirmiems bandymams naujo geležinkelio Galena and Chicago Union paleista garvežis su dviem vagonais nutiestu keliu

per 5 mylias; 1886 m. pravesta gatvė Blue Island; ją pravedė savo iniciatyva gyventojai tada gyvenę prie Reuben (dabar Ashland) ir 22 gatvės, iki dabartinei Western Avenue.

Spalio 26 dienoj, 1850 m. Chicagoje įsikūrė spaustuvninkų unija; 1896 m. sudegė du grūdų elevatoriai (magazynai) su 100,000 bušelių kviečių ir kitokių grūdų; nuostoliai pasidarė už \$1,200,000.

Spalio 27 dienoj 1839 m. Chicagoj įvyko pirmutinis gaisras, kuris sunaikino 19 triobų; 1854 m. North Market salėje įvyko skaitlingas masmitingas, kuriame Abraomas Lincoln'as pasakė ilgą kalbą prieš Kansas — Nebraska bilių; 1884 m. numirė laikraščio "Times" redaktorius Wilbur F. Storey; 1887 m. anarkistas Albertas R. Parsons, pasmerktas myriui už žudynėse Hay Market riaušėse, kalėjime pabaigė rašyti knygą "Anarkizmas tai filozofija ir mokslo pagrindas"; 1893 m. Marshall Field įsteigimui Kolumbiškojo Muzėjaus Chicagoje, aukavo \$1,000,000; 1900 m. Chicagoj įvyko didelė "prospekty" paroda; 1911 m. valstybės prezidentas William H. Taft atvyko Chicago ir pasakė prakalbą, kurioje pabrėžė, kad turi būti vykdomas įstatymas prieš nelegalius trustus; 1928 m. Grant parke atidengta paminklas Liudvikui Pasteur.

Spalio 28 dienoj, 1891 m. Chicagoj baigėsi 57 dienas besitęsęs rakandų dirbėjų straikas, reikalaujant algų padidinimo ir darbo valandų sumažinimo; 1839 m. miesto majoras Carter H. Harrison savo namuose prie Ashland Ave. tapo žudiko užpultas ir nužudytas; žudikas Patricius E. J. Prendergast tapo suimtas.

Spalio 29 dienoj, 1859 m. atidaryta privatiškas ligonbutis Illinois General Hospital; 1890 m. Chicagos pirmutinis katalikų antvyskupas Patricius A. Feehan šventė 25 metų jubiliejų.

jų savo vyskupavimo Chicagoje; 1890 m. pradėjo eiti dienraštis "Chicago Evening Post"; 1892 m. Chicagos gaisrininkų komanda dviem specialiais traukiniais išsiskubino į Milwaukee pagalbon vietiniams gaisrininkams kovoti mieste kilusį didelį gaisrą.

Spalio 30 dienos, 1854 m. naujuoju geležinkeliu Chicago and Galena Union paleista pirmutinis traukinis; 1881 m. pašvęsta Šv. Jono katalikų bažnyčia; 1893 m. oficiališkai uždaryta Pasaulinė Kolumbo Paroda, prie tam tikrų ceremonijų.

Ar Žinai Kad?

— 1919 m. Londone, sausio mėn. įsteigta Lietuvos Astovybė?

— 1919 m. kun. A. Jusaitis išleido propagandai anglų kalba Lietuvos istoriją?

— Balandžio 12 d. 1919 m. prasidėjo rinkimas milijono parašų už pripažinimą Lietuvos?

— Balandžio 23 d. 1919 m. užsibaigė rinkimas milijono parašų ir New Yorke didelė parodaro, koncertas, prakalbos ir t. t.?

— 1919 m. gegužės mėn. sugrįžo iš Europos delegatai Mastauskas ir Česnulis?

1919 m. Amerikos Lietuviai išsiuntė Voldemarui pagalbon tris lietuvaites stenografas: O. Draugeliutę, M. Kižiutę ir Radavičiutę?

— 1919 m. liepos 9 d. išvyko Paryžium tautininkų delegatas B. K. Balutis, buvęs "Lietuva" laikraščio redaktorius?

— Taikos Konferencijoje, Paryžiui, dalyvauja nuo amerikiečių delegacija, kurią sudaro: Naruševičius, Balutis, Žilius ir Dobužis 1919 m.

— 1919 m. Pittsburghe, lapk. 5 d. įvyko tautininkų ir katalikų tarybų suvažiavimas, kuriame užgirta kėlimas Lietuvai Paskolos sumoje keturių milijonų dolerių?

— Lapkričio 6 d. 1919 m. įkurta pirmoji Lietuvių Filmų Bendrovė. Organizatorius A. Račiūnas. Inkorporuota ant \$25,000.00?

1919 m. gruodžio 24 d. vėl pradėjo eiti New Yorke anglų kalba žurnalas The Lithuanian Booster, leidžiamas Tamo Šemio?

— 1920 m. paio Lietuvos Sargų Sąjunga, o jos vieton įsikūrė Lietuvos Liuosybės Sargų Sąjunga, prižiūrima p. Žadeikio, P. Purvio ir J. Miliaus?

Lietuvos Ruduo

Rudeni visaip, mat, esti —
Reikia saskaitas suvesti.
Artinasi metų galas,
Apširkšnyje jau ir balos...
Daržuose kopustus kerta,
Vėjas švilpauja pro vartus.
Mergužėlės verpti ruošias,
Kirosi rengiasi į uošvius...
Apie trobas kriukši paršai,
Tvarde bliauna dėdės veršiai.
Vištas, kates šaltis krečia —
Trinasi visos pas pečių.
Stuboj viso-ko prigrūsta,
Kampe avies kailis džiūsta...
Papečky gaidelis karkia —
Nuobodu, nors pasikarkie...
O mamytės gaspadinės,
Lando aplinkui puodynes.
Vienos raugia jau burokus,
Kitos lopo andarokus...

Mieste taip-gi nieko gero —
Flirtų sezon's užsidarė.
Kaip tik ruduo pasirodė —
Liūdna gatvėj, liūdna sode.
Žmonės vaikšto susitraukę.
Bufete šnapsiuką traukia...
Sako, nuo čierkos šnapselio,
bus šilčiau viduj pilvelio...
Ponios, panos ir panelės,
Anksti gula anksti kelias.
Kurios jau šiek tiek prityrę,
Prijaukina sau po vyrą.
Visur šlapia, lietus lyja,
Žinot — nuobodu širdyje...
Atsiduso flirtai, miegas,
Kad greičiau užsnigtų sniegas.

ATNAUJINKITE MARGUČIO
PRENUMERATĄ

STASYS LITVINAS

sako:

NAMŲ SAVININKAI! APTAISY-
KITE NAMĄ! LENTOS, BAL-
KIAI, DURYS, LANGAI IR VI-
SOKIA MEDŽIAGA. KREIPKI-
TĖS ! —

Carr-Moody Lumber Company

3059 SO. HALSTED STREET
Telephone Victory 1272
CHICAGO, ILL.

Conrad

FOTOGRAFAS

Studija įrengta
moderniškomis
pirmos rūšies su
užlaidomis ir
Hollywood švie-
somis. Darbas
garantuotas.

420 W. 63rd St.

Tel. Englewood 5840—5883

Prakalbos ADV. A.
OLIO Spalio 18 d.
Kelly High School
Auditorium 2:30 p. p.

Parduodam Vilnonius Švederius, Dideliems ir Mažiems,
Vilnonės Pirštines, Vilnonės Kepuraites Mažiems Vaiku-
čiams, Vilnonės Kojines dėl Vyrų ir Moterų, Vilnoniai
Apatiniai Marškiniai dėl vyrų.

Bridgeport Knitting Mills

F. Selemonavičius, Savininkas,

504 WEST 33rd STREET, arti Normal Avenue

Telephone Victory 3486

CHICAGO, ILL.

Antanas A. Olis

ADVOKATAS

Vidurmiesty: 134 No. La Salle St.

Telephone Randolph 0332

Marquette Parke:

6755 South Western Avenue

Valandos nuo 7 iki 9 vakare

Tik ketvirtadieniais

Telephone Grovehill 2242

M a r g u t i s

Metams \$2.00

Pusei Metų \$1.00

6755 SO. WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILL.

Reumatiški

Skausmai

Deksno Galinga Mostis, su-
daryta iš daug skirtingų ele-
mentų, turi savyje galingą ši-
lumą. Šildydama galingai, iš-
tarpins Reumatiškus skausmus,
rankų, kojų skaudėjimą ir tir-
pimą, dieglius, šaltį. Daugumai
žmonių pagelbėjo ir tamstai pa-
gelbės. Nelauk ilgiau, ale tu-
jau įsigyk DEKENS OINT-
MENT, arba rašykite į dirbte-
vę. Kaina 75c., \$1.50

DEKENS OINTMENT COMPANY

Hartford, Conn.

Koplyčios Dykai

Ambulance

VISOSE MIESTO DALYSE

DIENĄ IR NAKTĮ

L Aidotuvų DIREKTORIAI

Nariai Chicagos ir Ciceros Lietuvių

Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Tel. Yards 0781-0782

I. J. Zolp

1646 WEST 46th STREET

Telephone Canal 2515

Lachawicz ir Sūnai

2314 WEST 23rd PLACE

42-44 EAST 108th STREET

Tel. Pullman 1270

P. J. Ridikas

3354 SOUTH HALSTED STREET

Skyrius: 710 WEST 18th STREET

Visi Telefonai Yards 1419

Tel. Yards 4908

Antanas M. Phillips

3307 LITUANICA AVENUE

Tel. Yards 1138-1139

Mažeika ir Evanauskas

3319 LITUANICA AVENUE

Tel. Pullman 9661

Leonard F. Bukauskas

10821 SO. MICHIGAN AVENUE

Tel. Lafayette 3572

J. Liulevičius

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE

